



המחנה-5012



Somogyország szülötte, mint azok a mesterek, akikhez soha sem mérte magát: Rippl Rónai, Vaszary, Iványi Grünwald.

Kismester volt, azoknak a festőknek a szinte egyenesági leszármazottja, akik a három-négyszáz évvel ezelőtti Hollandiában éltek és alkottak, a németalföldi polgárosulás jellegzetes társadalmi kísérő jelenségeként. És abban az értelemben is utódjuk, követőjük volt, ahogy a kismesterek hihetetlen műgonddal építették, szerkesztették, megmunkálták képeiket. Ez tanult szakmájának éthoszából származott: (építészmérnöki diplomát szerzett) és genetikus örökség volt. Homo faberként nemcsak szeretett, de tudott is bánni az anyag fizikai valójával. Hogy miért lett művész a mesterből? Azt miért nem szoktuk megkérdezni, hogy miért repülnek a madarak? A mérnök tervez, alkot, épít – és ez igazán szép hivatás: életre szóló. Van azonban, akiben ott moco-rog, buk-fencez, örvénylik a Tragédia Ádámjába szerkesztett Michelangelo és nem akar több széklábat faragni a falanszternek. Szerencséjére egy puha falanszterbe vetette a sorsa. ahol megtehetette, hogy tanult szakmáját lassan de biztosan felcserélje egy másikra, amelyben nem a diploma számít, hanem a tehetség. Nem mintha ezen, a szíve szerint választott pályán felelősség és kötelezettség nélkül élhetne és alkothatna. A tehetségét hivatásszerű kötelezettség-tudással valóra váltó művész ugyanazzal az etikai szigorúsággal

teszi a dolgát, mint az építészmérnök. Távol állt tőle a forradalmárok hevülete és lendülete: ő filozófikusabb, szemléltető alkat. Alanyi költő, aki a saját érzéseiről ír, mert tehetsége van hozzá, hogy versbe szedje azt, amit szűkebb-tágabb környezet, a többi ember nem mer, nem tud, vagy álmában sem gondolna. Merengő-filozófikus festő, aki önarcképet fest, de nem azért, mert ez a legolcsóbb modell, hanem mert az ő arca a mi arcunk, sérülései a mi sebeink, fájdalma és öröme a mi életünk. Nem ő csinálja az eseményeket, de van véleménye róluk, nem ő írja a történelmet, csak széljegyzeteket fűz hozzá, de néha a glosszák fontosabbak, mint a királyi kinyilatkoztatások. Az a hűvös, távolságtartó megfogalmazás, ahogy történelmi és társadalmi széljegyzeteit előadja, nem mentes a maliciózus ironiától (és önironiától!), amelynek Magyarországon sohasem volt ünneplő közönsége, hivatalos elismertsége, nagy visszhangja. Miért is lett volna, hiszen nem szeretünk tükörbe nézni, amikor a tükör a kócos, gyűrött, borostás, örökké kialvatlan arcunkat mutatja, holott mi csinosak, jól-fésültek, ragyogó szeműek vagyunk. Vagy tévednénk?

Állítólag addig élünk, amíg emlékünknél fennmarad. A művészek ebben is kivételezettek: az ő életük az emberiség emlékezetére van bízva.

Kenessei András

SOMOGYI-SOMA LÁSZLÓ

(1927-2004)

emlékkiállítás

2007. november 29 – december 12.

A Körmendi Galéria,
a Somogyi-Soma család
és a Romit GmbH (Bécs)
közös rendezvénye

kurátor

Katalin Herscovici

Helyszín:

a Körmendi Galéria Múzsza Galériája
Budapest, V., Falk Miksa utca 7.

Időpont:

2007. november 29, csütörtök, 17 óra



1055 Budapest, Falk Miksa utca 7. Tel.: 269-0763; Fax: 269-0237
info@kormendigaleria.hu • www.kormendigaleria.hu

A címloldalon: Bábel '94 1994, olaj-farost, 80x110 cm, j. b. I (részlet)

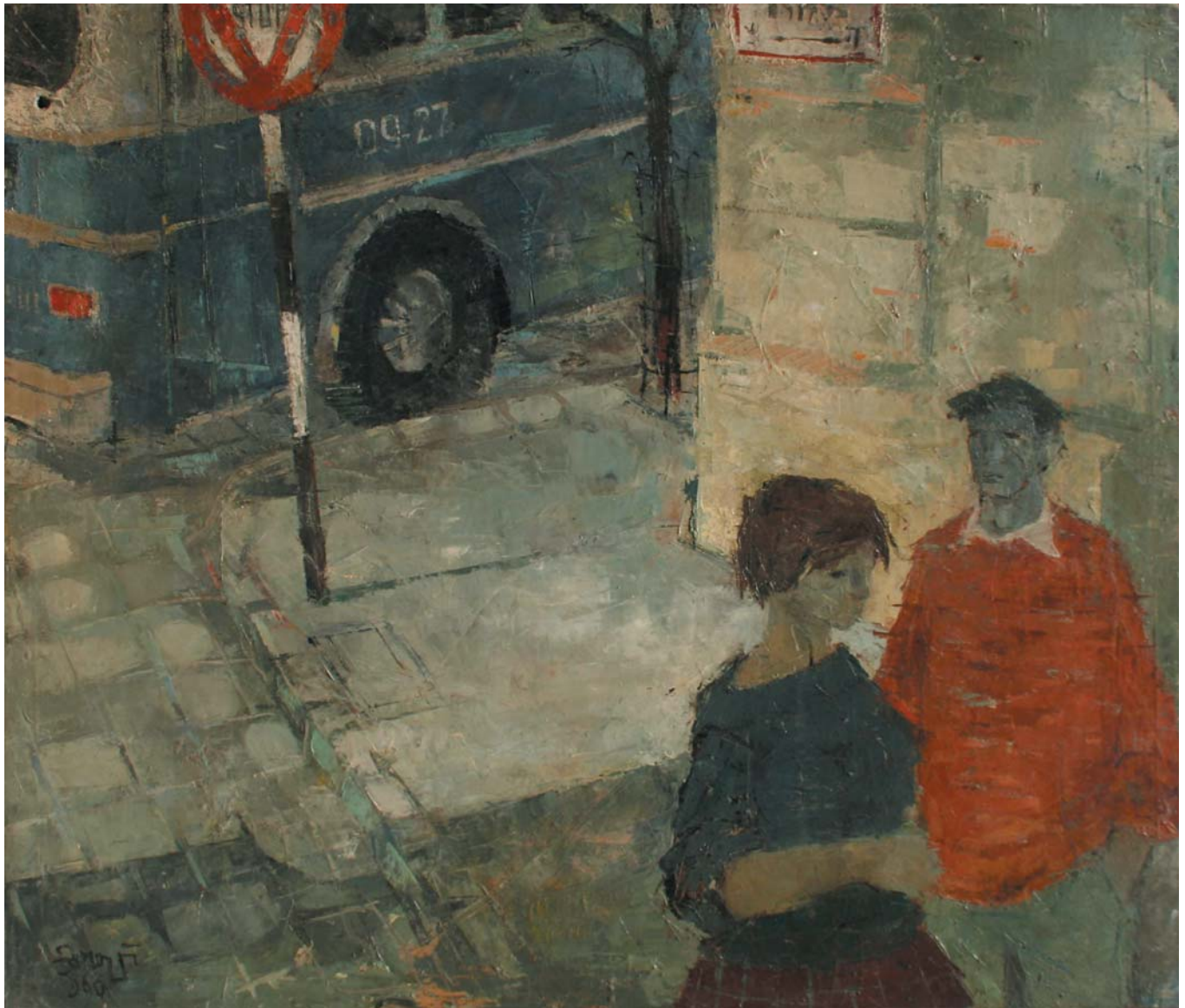
A hátsó borítón: Örömutazás 2003, olaj-farost, 80x100 cm, j. b. I

A Körmendi Galéria és a Romit GmbH (Bécs) közös kiadványa

Regard Studio • Rectus Nyomda
Budapest

*

Köszönetet mondunk a kiállítás és a katalógus támogatásáért
Horváth Zsoltnak és Dávid Ágnesnek



Utcasarok 1960 olaj-vászon, 90x100 cm, j. b. I



Kertészfiú 1963-65 olaj-farost, 100x100 cm, j. j. I

„Színeiben emberi viszonyokról árulkodik, sárgák ragyogásában a megvetett külsőségekről, komor barnáiban az őszinte egyszerűségről, s közöttük, a sápadt testben, a művészi alázatról. A kép ritmusának lehulló és feltörő vonalaiban pedig az alkotás küzdelmeiről beszél. Nem azt mondja, hogy festőnek lenni keserűség, hanem azt, hogy megjárja a festészet kálváriáját...”

(Koczogh Ákos, 1965)



Békemenet (Túlélők) 1970 olaj-farost, 115x123 cm, j. b. I

„... ecsetjét elsődlegesen a mindig valamilyen módon vesztes, a mindig jelenlévő áldozat drámája vezérli. A kép-gondolat kihordásakor egyé válik képével, saját, kéreg alá fúródott sérelmeivel, érdemtelenül kapott sebeivel táplálva művét. Egy-egy katartikus súlyú teremtés után a festő fantáziája különös tájakon pihen. Örömmel időz alkotó képzelete kedvenc tárgyainál is. Egy ingaóra részleteinél, nyitott könyv lapjánál, kedves kerámiáinál. Megragadja a fehér csipke mívessége, körül lehelve vele ikon Madonnáját...”

(Egeri Mária, 1978)



Egy arcműtét emlékére 1988, olaj-farost, 90x70 cm, j. j. I

„Hiszek a látványon túli festészet eszközeivel létrehozott gondolat valóságában”

(Somogyi-Soma László)

**Cantata Humana (triptichon) 1984,
olaj-farost, 80x180 cm, j. b. I**



„A gondolat, mint tartalom, és ennek képi megjelenítése, mint forma közötti teljes egyértelmű megfeleltetés, művészetének alapja. Csak az ilyen, a mondanivaló által törvényszerűen meghatározott, adekvát forma képes betölteni az olyan nyelv szerepét, melynek segítségével a néző és a művész között a képen keresztül kapcsolat, megértés kialakul. A kompozíciók rendje, tiszta, egyszerű formái, finoman megdolgozott felületei, telt, erőteljes színei jól érzékelhetően fejezik ki a belső tartalmat.”

(Balázs Mihály, 1980)



Az ember végül homokos,
szomorú, vizes síkra ér,
szétnéz merengve és okos
fejével biccent; nem remél.

Én is így próbálok csalás
nélkül szétnézni könnyedén,
ezüstös fejsze-suhanás
játsszik a nyárfa levelén.

A semmi ágán ül szívem,
kis teste hangtalan vacog;
köréje gyűlnek szelíden
s nézik, nézik a csillagok.

(József Attila: Lassan, tűnődve)



Cantata Humana (a negyedik)
1984, olaj-farost, 80x60 cm, j. b. I

Krisztus Pesten 1987, olaj-farost, 100x120 cm, j. b. I





Az ötödik rend 1989, olaj-farost, 100x120 cm, j. b. I

„Somogyi Soma László a legérzékenyebb kedélyű és árnyaltan érvelő tehetségek közé tartozik, olyan valaki, akit nem hagy közömbösen az írott szó, a szokatlan esemény... Minden jelenségben, az emberi elme valahány megnyilatkozásában megtalálja a változások megm. ásíthatatlan mozgástörvényeit... Törékeny bolygója azt sejteti, hogy a felhalmozott társadalmi feszültségek robbanással fenyegetik glóbuszunkat... A művész kálváriák útját járja, a festőállvány az ő keresztje...”

(Pogány Ö. Gábor, 1987)



Quidquid latet 1996, olaj-farost, 80x125 cm, j. b. I



A jó fej 1983-85 olaj-farost, 55x125 cm, j. b. I



**I. Q. 2003, olaj-farost,
60x40 cm, j. b. I**



**Aranylány 2003, olaj-farost,
Á: 40 cm, j. b. I**



**Sárgadrapériás
csendélet (utolsó
csendélet) 2003,
olaj-farost
60x80 cm, j. b. I**

**Vázlat (Önarckép) 1999-2003,
szén, farost, 50x120 cm**





John-son
2007